

บทที่ 4

สรุป ปัญหา และเสนอแนะ

ในการผลิตหญ้าปลูกทำสนาม สำหรับผู้ผลิตแล้วมีรายได้จากผลตอบแทนการผลิตหญ้าปลูกทำสนามที่ตัดเทียม เกษตรกรผู้ผลิตสินค้า เกษตรกรอื่น โดยได้รับผลตอบแทนจากการปลูกหญ้าญี่ปุ่นสูงสุด รองลงมาได้แก่ ปลูกหญ้าหลายชนิดรวมกัน ในไร่และปลูกหญ้านวลน้อยได้รับผลตอบแทนต่ำสุด โดยมีต้นทุนการผลิตหญ้าหลายชนิดสูงสุด ต้นทุนการผลิตหญ้าญี่ปุ่นรองลงมา และต้นทุนการผลิตหญ้านวลน้อยต่ำสุด ซึ่งการจำหน่ายหญ้าของผู้ผลิตมักผ่านผู้ค้าส่ง เป็นช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญที่สุด และมีผู้ผลิตบางรายนำหญ้าไปจำหน่ายถึงมือผู้บริโภคโดยตรง ทำให้ปริมาณหญ้าที่ผู้ค้าปลีกนำมาจากผู้ผลิตและผู้ค้าส่ง เพื่อจำหน่ายแก่ผู้บริโภคมีปริมาณใกล้เคียงกัน ซึ่งราคาหญ้าที่จำหน่ายทั้งของผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีก จะขึ้น ๆ ลง ๆ ตามอุปสงค์และอุปทาน ส่วนลูกค้าของผู้ค้าปลีกเป็นลูกค้าประเภทผู้บริโภคที่มาซื้อหน้าร้านทั่วไปมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คนจัดสวนซึ่งเป็นลูกค้าประจำและพวกอยู่ตามหมู่บ้านจัดสรรที่เรียกไปปูสนามหญ้าให้ ซึ่งผู้ค้าปลีกแทบทุกรายจะมีบริการรับปูสนามหญ้าให้แก่ผู้บริโภคด้วย ถ้าลูกค้าต้องการโดยคิดค่าบริการตามความยากง่ายของสถานที่ปูสนามหญ้า สำหรับปัญหาการจำหน่ายปลีกมักประสบปัญหาหญ้าขาดแคลนสำคัญที่สุด รองลงมาเช่นหญ้าเสียหายระหว่างการจำหน่าย ราคาจำหน่ายได้ต่ำ เป็นต้น

สำหรับผู้บริโภคหญ้าปลูกทำสนามพิจารณาตาม เนื้อที่ปลูกหญ้าจะนิยมปลูกหญ้านวลน้อยมากที่สุด รอง ๆ ลงมาได้ หญ้าญี่ปุ่น หญ้ามาเลเซีย ความนิยมใกล้เคียงกัน และปลูกหญ้าเบอร์มิวดา ทำสนามน้อยที่สุด ซึ่งทัศนะส่วนใหญ่ของผู้บริโภคจะปลูกหญ้าทำสนามมากขึ้น

สาเหตุที่ทำให้นิยมปลูกหญ้าทำสนามมากขึ้น ได้เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ เพื่อความสวยงามของสถานที่ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจคลายอารมณ์ สนามหญ้าเป็นส่วนประกอบที่จำเป็นของสถานที่ เป็นสิ่งเชิดหน้าชูตาของผู้อยู่อาศัย ราคาหญ้าปลูกทำสนามไม่แพง รายได้ของครอบครัวสูงขึ้น การขยายตัวของชุมชนมากขึ้น ใช้สนามหญ้าเป็นสถานที่ออกกำลังกาย และอื่น ๆ

ปัญหาการผลิต

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ผลิตหญ้า มีปัญหาสำคัญคือ

1. ปัญหาน้ำท่วม เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด เพราะเกษตรกรอาศัยอยู่ชานเมืองอาศัยคลองแสนแสบทั้งในการผลิตหญ้าและขนส่งสินค้า เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานครมักจะระบายน้ำออกทางชานเมือง โดยกั้นน้ำไม่ให้ความเสียหายกับในตัวเมือง จึงเป็นสาเหตุให้น้ำท่วมไร่นามากขึ้น ทำให้เกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเสริมคันนา สูบน้ำออก อุดรูรั่วซึมของน้ำ ซึ่งถ้าหากน้ำท่วมนานเกินไป เกษตรกรอาจจำเป็นต้องปล่อยให้หญ้าตาย เพราะไม่คุ้มค่าใช้จ่ายด้านแรงงานและน้ำมันสำหรับเครื่องสูบน้ำที่จะถูกรื้อหญ้า
2. ด้านค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง นับตั้งแต่จ้างคนมาปลูกหญ้า ค่าปุ๋ย ค่าน้ำมันสูบน้ำรดหญ้า
3. เกษตรกรส่วนมากยังไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ต้องเสียค่าเช่าที่ 1 ไร่ เป็นเงิน 400 บาท ต่อการปลูกหญ้าหนึ่งครั้ง ถ้าหากหนึ่งปีสามารถปลูกได้ 5 ครั้งก็ต้องเสียค่าเช่าเป็น 2,000 บาท เมื่อปลูกหญ้าเสร็จ 1 ครั้ง และรับเงินจากการขายหญ้าเรียบร้อยแล้วเกษตรกรก็จะต้องนำเงินไปให้เจ้าของที่ดินทุกครั้ง ซึ่งหากไม่นำไปให้เจ้าของที่ดินมีต่อ ๆ ไปก็อาจเสียสิทธิการเช่าได้
4. ปัญหาด้านขยายเนื้อที่ปลูกในการทำไร่น้ำท่วมขังขยายเนื้อที่ไม่ค่อยจะได้ เพราะที่ดินจะถูกล้อมรอบด้วยพื้นที่เกษตรกรผู้อื่นซึ่งปลูกหญ้าอยู่ด้วย ถ้าจะขยายเนื้อที่ทำไร่น้ำท่วมขังต้องข้ามไปทำแปลงอื่นที่อยู่ไกลกัน ดังนั้นทำให้การผลิตหญ้าและการดูแลรักษาลำบากขึ้น ทั้งด้านปริมาณบุคคล เครื่องไม้ เครื่องมือการผลิต เพราะต้องเคลื่อนย้ายสถานที่ หรือต้องลงทุนใช้อุปกรณ์ จ้างคนดูแลเพิ่มสิ่งเหล่านี้ได้เป็นข้อจำกัดในการขยายพื้นที่ปลูกหญ้าของเกษตรกร
5. ด้านการจ้างแรงงานในท้องถิ่น เมื่อเกษตรกรชะหญ้าขายเรียบร้อยแล้วจะปลูกหญ้าชุดใหม่โดยจะจ้างผู้อื่นปลูก โดยเนื้อที่ 1 ไร่ จะใช้แรงงานผู้หญิงปลูกประมาณ 16 คน จะแล้วเสร็จใน 1 วัน ปัญหาการจ้างงานปลูกหญ้าอยู่ที่ต้องรอคอยคน 15-16 คน เพราะบางครั้งแรงงานเหล่านี้ต้องไปรับจ้างปลูกหญ้าให้กับเกษตรกรรายอื่น ซึ่งจะทำให้เสียเวลาอีก 2-3 วัน จึงทำการปลูกหญ้าใหม่ได้หลังจากที่ชะหญ้าขายไปแล้ว แทนที่จะปลูกหญ้าชุดใหม่ได้เลย

6. ด้านแมลงและโรคพืช ตลอดจนมีหน้ช่นอื่นขึ้นแรม ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
ในด้านยาปราบศัตรูพืช และด้านการดูแลรักษาแปลงหญ้า

ปัญหาการตลาด

สำหรับปัญหาทางการตลาดที่สำคัญของผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกมีดังต่อไปนี้

1. ปริมาณการผลิตหญ้าปลูกทำสนามไม่เพียงพอแก่การจำหน่าย และความต้องการของผู้บริโภคซึ่งเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ ภาวะน้ำท่วม หญ้าเจริญเติบโตช้าในฤดูหนาว และผู้ผลิตปลูกหญ้าไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งภาวะน้ำท่วมนี้ นอกจากหญ้าในไร้ของผู้ผลิตจะตายแล้ว หญ้าในสนามของผู้บริโภคก็ตายด้วย ทำให้หญ้าขาดแคลนไม่เพียงพอแก่การจำหน่ายมากกว่าสาเหตุอื่น ๆ
2. หญ้าเสียหายระหว่างการจำหน่าย เมื่อแะหญ้าเป็นแผ่นขึ้นมาแล้ว หากผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกหญ้าปลูกทำสนาม ยังไม่ได้จำหน่ายหรือปลูกหญ้าลงดิน ถ้าทิ้งไว้ 3-4 วัน หญ้าจะเหลืองต้องจำหน่ายหญ้าในราคาต่ำลงทำให้ขาดทุน และเมื่อทิ้งหญ้าไว้ถึง 7-8 วัน หญ้าอาจจะตายได้ การจำหน่ายหญ้าปลูกทำสนามนี้จึง เป็นการเสี่ยงต่อการขาดทุน เนื่องจากไม่สามารถเก็บหญ้าไว้ได้นาน
3. ราคาจำหน่ายต่ำ ในการจำหน่ายหญ้าปลูกทำสนามบางครั้งเมื่อมีอุปทานมากผู้ค้าหญ้าก็จะตัดราคากันเองจนแทบไม่มีกำไร ทำให้ผู้จำหน่ายที่มีปริมาณการขายหญ้าไม่มากได้รับความเดือดร้อน เพราะกำไรอาจไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย ยิ่งถ้าหากราคาหญ้าปลูกทำสนามลดลงเรื่อย ๆ ผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกที่มีหญ้า เหลืออยู่ในสต็อกก็จำเป็นต้องขายในราคาดลดลงด้วย ซึ่งอาจทำให้ขาดทุนได้
4. ผู้ค้าไม่อาจจะทำการประมาณการซื้อหญ้าได้ถูกต้องเพราะถ้าซื้อหญ้าจำนวนมากไป ขายไม่หมดหญ้าที่เหลือในสต็อกอาจตายหรือจำเป็นต้องขายราคาต่ำ หากซื้อหญ้ามาปริมาณน้อยไปก็ไม่เพียงพอต่อการจำหน่ายก็จะเสียลูกค้า ในทางปฏิบัติผู้ค้าปลีกบางรายจึงสั่งหญ้ามาขายปริมาณน้อย เมื่อผู้บริโภคมาซื้อหญ้าคอนเย้น ๆ มักจะไม่มีหญ้าจำหน่ายให้

สำหรับผู้บริโภคแล้วในการปลูกหญ้าทำสนามเพื่อต้องการให้สถานที่สวยงาม เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ใช้คลายอารมณ์ เป็นสิ่งที่ภูมิใจของผู้อยู่อาศัย ต้องการให้หญ้าเขียวแลดูสวยงาม แต่ก็มักประสบปัญหาเกี่ยวกับสนามหญ้าเสมอ ได้แก่ หญ้าตายในบางจุดของสนาม หญ้าชนิด

อื่นเช่นแสม หญ้าเหลือง น้ำท่วมหญ้าในสนามตาย ปัญหาในการดูแลรักษาสนามหญ้า เช่น ไม่มีเวลามาดูแลรักษาสนามหญ้า เสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตัดหญ้าไม่ทัน ไม่มีบุคคลคอยดูแล ตลอดจนปัญหาด้านอุปกรณ์การดูแลรักษาสนามหญ้า ซึ่งแม้กระทั่งผู้บริโภคมบางราย พยายามดูแลรักษาสนามหญ้า เป็นอย่างดีแล้ว หญ้าก็ยังตายได้หรือสนามหญ้าไม่สวยงาม เท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะจากผู้ผลิต

จากที่กล่าวมาแล้วว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดของผู้ผลิตคือ ปัญหาน้ำท่วม ดังนั้นผู้ผลิตควรปฏิบัติดังนี้

1. ควรศึกษาเทคโนโลยี ขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ ของเกษตรกรรายอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประหยัดค่าใช้จ่ายและลดต้นทุนต่าง ๆ ในการผลิต ตลอดจนให้ความรู้ ด้านการผลิตใหม่ ๆ จากหนังสือ การสนทนา หรืออบรมจากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ
2. ผู้ผลิตพยายามติดต่อกับผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกย่อย ๆ หลาย ๆ ราย ตลอดจนคอยสังเกตุผู้บริโภคเพื่อทราบ ความเคลื่อนไหวของผู้บริโภคว่ามีความต้องการใช้หญ้าชนิดไหนมากน้อยเพียงใด ทำให้เกษตรกรสามารถประมาณความต้องการของตลาดได้ เพื่อที่จะทำการผลิตหญ้าชนิดต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของตลาดช่วยให้เกษตรกรและผู้จำหน่ายลดภาระการเสี่ยงและปัญหาราคาหญ้าต่ำ หญ้าเน่าเสียลงไปได้
3. ด้านการปลูกหญ้าปกติเกษตรกรจะจ้างคนมาปลูกหญ้า แล้วตนเองคอยรดน้ำดูแล ซึ่งการปลูกหญ้า 1 ไร่ จะเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวน 525 บาท ถ้าเกษตรกรมีพื้นที่ 2 ไร่ จะเสียเงิน 1,050 บาท ซึ่งธรรมดาเกษตรกรแต่ละครอบครัวจะมีพื้นที่ทำหญ้า 2 ไร่ขึ้นไป เงินจำนวนนี้สามารถประหยัดได้หากเกษตรกรสามารถใช้วิธีการแลกเปลี่ยนแรงงานที่เรียกว่า "ลงแขก" โดยไปช่วยกันปลูกหญ้าผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนปลูกไปเรื่อย ๆ ซึ่งปกติเกษตรกรแถบบริเวณฉะเชิงเทรา จะรู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีแล้วว่าใครอยู่บ้านไหนชื่ออะไร บางรายก็เป็นญาติกันด้วย แต่ที่มักประสบปัญหาคือ การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นถ้าสมาชิกกันด้านการลงแขกช่วยกันปลูกหญ้าได้สำเร็จ จะก่อให้เกิดรากฐานของความสามัคคีแก่เกษตรกรด้านอื่น ๆ ด้วย

4. ผู้ผลิตควรทำการเก็บข้อมูล ด้านการจำหน่ายหญ้า เช่นชนิดและปริมาณหญ้า ที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน ทั้งนี้ก็เพื่อช่วยในการวางแผนทำการผลิตหญ้าออกสู่ตลาดให้ได้ตาม ชนิด ปริมาณ และคุณภาพที่ตลาดต้องการ การกระทำดังกล่าวนี้จะช่วยแก้ปัญหาหญ้าล้มตลาด ปัญหาหญ้าขาดแคลนในบางช่วงเวลาและในการแก้ไขและป้องกันน้ำท่วม เกษตรกรควรที่จะเก็บ ข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ของภาวะน้ำท่วมว่าโดยปกติแล้วจะเกิดขึ้นทุกกระยะกี่ปี และในแต่ละช่วงของ ปีเดือนใดมีโอกาสน้ำท่วมมากที่สุด เมื่อทราบข้อมูลดังกล่าวนี้แล้ว ก็จะช่วยให้สามารถป้องกันน้ำท่วม ได้ทันเวลา และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. เกษตรกรควรรวมกลุ่มกัน เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วมร่วมกัน เช่นการร่วมกัน ทำคันกันน้ำ ร่วมกันสูบน้ำออกจากแปลงหญ้าในขณะที่มีน้ำท่วม นอกจากนี้กลุ่ม เกษตรกรดังกล่าว ยังสามารถขอความร่วมมือจากชมรม เกษตรกรมีนบุรี ในการแจ้งข่าวภาวะน้ำท่วม การระบายน้ำ ลงสู่คลองแสนแสบ เพื่อเกษตรกรจะได้ร่วมมือกันป้องกันและแก้ไข หรือหยุดพักการผลิตชั่วคราว ช่วงน้ำท่วม ได้ทันทั่วถึง

6. เกษตรกรผู้ผลิตหญ้าควรรวมตัวกันในรูปแบบสหกรณ์ เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตและจำหน่ายหญ้าได้ตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาหญ้าขาดแคลน หญ้าล้ม ตลาดและปัญหาน้ำท่วมไรหญ้าเสียหายลดลง เพราะหากปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้ว ก็ไม่สามารถ จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนี้แล้วยังสามารถขอความร่วมมือและความ ช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นได้สะดวกยิ่งขึ้นได้ หากมีการรวมตัว เป็นองค์กรที่แน่นอน

ด้านหน่วยงานของรัฐบาล

1. หน่วยงานของรัฐบาลคือสำนักงานกรุงเทพมหานคร (กทม.) และอำเภอมีนบุรี ควรแจ้งข่าวภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นและช่วง เวลาที่จะมีการระบายน้ำออกมาทางซานเมืองให้ เกษตรกรไรหญ้าได้ทราบ โดยแจ้งผ่านชมรมเกษตรกรมีนบุรีแล้วชมรมแจ้งข่าวต่อไปยังสมาชิก และเกษตรกรอื่น ๆ จะช่วยลดภาระของราชการและช่วยให้การติดต่อข่าวสารรวดเร็วขึ้นอีกด้วย

2. กรมส่งเสริมการ เกษตรควรจัดส่งผู้เชี่ยวชาญไปคอยแนะนำ ทำให้เกษตรกร สามารถควบคุมทุกขั้นตอนการผลิต และแนะนำให้สามารถลดต้นทุนและปัญหาการผลิตลงได้ เช่น การนำหาเครื่องจักรช่วยปลูกหญ้าทำให้สามารถทำงานได้มาก รวดเร็วขึ้น ประหยัดค่าใช้จ่าย ไม่เสียเวลารอคอยปลูกหญ้า เผยแพร่กระบวนการผลิตของเกษตรกรรายที่ได้ผลดี เช่น เกษตรกร

บางรายได้ใช้ลูกกิ้งเหล็กแทนลูกกิ้งหิน ซึ่งทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะตรงกลางลูกกิ้งเหล็กมีรูสำหรับใส่น้ำได้ ถ้าเกษตรกรมีคนเดียวก็เช่นลูกกิ้งเหล็กนี้ได้โดยไม่ต้องใส่น้ำ ถ้าหากเกษตรกรมี 2 คน ก็ใส่น้ำในลูกกิ้งเหล็กช่วยกัน เช่นบดทับหญ้าได้ การกระทำดังกล่าวจะช่วยทำให้ลูกกิ้งมีน้ำหนักมากขึ้นตามต้องการได้ ซึ่งหากเป็นลูกกิ้งหินต้องใช้เกษตรกร 2 คนจึงใช้ได้ เพราะคนเดียวเช่นไม่ไหว

ด้านผู้จำหน่าย

1. ผู้จำหน่ายควรเก็บข้อมูล ในการจำหน่ายหญ้าของตนเอง เช่นเดียวกับผู้ผลิต เพื่อให้ทราบความต้องการของผู้บริโภคทั้งราคา ปริมาณ และชนิดหญ้าที่ผู้บริโภคต้องการ ทำให้คาดคะเนอุปสงค์ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น และจะช่วยในการป้องกันปัญหาหญ้าขาดแคลน
2. ผู้จำหน่ายควรดูปริมาณแนวโน้มของการก่อสร้างบ้านจัดสรรและบ้านที่อยู่อาศัย ส่วนตัว เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตและการจำหน่าย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
3. ผู้ปลูกหญ้าทำสนามและผู้จำหน่าย ควรจะได้จัดทำคู่มือการดูแลรักษาหญ้า ในรูปแบบปลิวเล็ก ๆ แจกให้ผู้ซื้อ เพื่อให้ผู้ซื้อจะได้บำรุงรักษาได้ถูกต้อง เบอร์ เช่นคดีการตายของหญ้าก็จะลดลง ค่าใช้จ่ายในการดูแลสนามหญ้าก็จะถูกลงเช่นกัน หากปฏิบัติถูกต้องตามคำแนะนำที่ถูกต้อง

ในด้านผู้บริโภคควรแสวงหาความรู้เรื่องสนามหญ้าให้มากขึ้น จากแหล่งต่าง ๆ เช่น คนจัดสวน ผู้จำหน่ายหญ้า คนตัดหญ้า เพื่อนบ้านที่มีสนามหญ้าสวยงาม ตลอดจนหนังสือ นิตยสาร วารสาร เป็นต้น เพราะผู้บริโภคทุกคนต้องการให้สนามหญ้าของตน แลดูเขียวสวยงามอยู่เสมอ ทำให้เกิดความสุขใจผ่อนคลายอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ถ้าหากผู้บริโภคมีความรู้เกี่ยวกับสนามหญ้า เช่น รู้ว่าหญ้าชนิดไหน มีคุณสมบัติอย่างไร เช่น หญ้านวลน้อยทนต่อการเหยียบย่ำ ปลูกไว้วิ่งเล่นดี หญ้ามาเลเซียควรปลูกในที่ร่มหากปลูกในที่แจ้งแสงแดดส่องแรงมาก สนามหญ้าจะแลดูไม่สวยงาม ปลูกหญ้าญี่ปุ่นเป็นสวนหย่อม จะแลดูสวยงาม แต่หากปลูกไว้นั่งนอนเล่นจะรู้สึกว่ารำคาญที่มดตำมากกว่าหญ้าชนิดอื่น ปลูกหญ้าเบอร์มิวดาทำสนามต้องคอยหมั่นตัดอยู่เสมอ เป็นต้น ในเรื่องชนิดของดินที่เป็นพื้นที่ก่อนปูสนามหญ้าควร เป็นดินร่วน และมีอินทรีย์วัตถุปนอยู่ด้วย เพราะถ้าเป็นทรายล้วน ๆ ต่อไปหญ้าจะไม่ค่อยสวยงาม แม้จะลงปุ๋ยอยู่เรื่อย ๆ สนามหญ้าจะสวยงามแค่ช่วง 4-5 วัน หลังจากลงปุ๋ยเท่านั้น หรือทางด้านการรดน้ำควรรดให้สม่ำเสมอ

หญา เช่น ถ้าให้น้ำแก่สนามหญ้าวินเวินวันเป็นประจำ ก็ไม่ควรรดน้ำทุกวันบ้าง เว้น 2-3 วัน บ้าง ควรรดน้ำวันเวินวันอย่างเดิมจะดีกว่า เพราะหญาจะปรับตัวเองได้ดี สนามหญาจะแลดูสวยงามกว่าการแสวงหาความรู้เรื่องสนามหญา จะช่วยให้ผูบริโภคไม่ต้องสูญเสียค่าจ่ายในการซ่อมแซมหญาในสนามตายเป็นปลุกหญาซ่อมบ่อยครั้ง ถ้าผูบริโภคมีความรู้ด้านสนามหญาบ้าง จะสามารถดูแลรักษาสนามหญาได้ดีขึ้น ทั้งก่อให้เกิดความเพลิดเพลินแก่ผูปฏิบัติและสวยงาม เป็นที่ชื่นชมแก่ผูพบเห็น



ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย